

CZU: 343.14-053.2

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7643352>

AUDIEREA MARTORILOR ȘI VICTIMELOR COPII ÎN CADRUL PROCESULUI PENAL

ROȘIORU Mircea

Doctorand, Școala Doctorală Științe Juridice, USM

ORCID ID: 0000-0002-5965-5461

Summary. *The success of an investigation is directly proportional to the ability of the prosecuting body to gather evidence, so that it is sufficient and relevant to the case. In carrying out this complex procedure anchored to the criminal investigation phase, the prosecutor is the one who has the positive obligation to assess the sufficiency of the evidence and, equally, to check whether it (the evidence) was administered in accordance with the law. In particular cases, proving the guilt or, as the case may be, the innocence of the perpetrators was only possible through the administration of evidence with witnesses/victims who are minors. In the context of universal principles, in order to ensure an increased degree of protection of evidence with child witnesses/victims, the legislator had provided special procedures for the administration of these means of evidence, aiming that from the perspective of the impact on the merits of the case, they can be assimilated to genuine evidence administered during the trial.*

Keywords: *child witness/victim; hearing; sample; interviewer; special conditions.*

În acord cu prevederile Codului de procedură penală, nici o probă, dintre cele prevăzute la art.93 alin.(2), nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Prin urmare, principiul coroborării probelor, rămâne a fi corolarul aprecierii extremei din care aceasta va face parte (*pro-acuzare* sau, după caz, *pro-apărare*) și care, în consecință, vor întemeia hotărârea judecătorească adoptată pe marginea fondului unui proces penal.

Practica de urmărire penală și cea judiciară, nu de puține ori, au scos în evidență situații în care, baza probatorie, în virtutea particularităților spețelor, urma a fi fundamentată pe probe cu martori/victime copii. Astfel de situații au fost întâlnite în spețe cu prezență a parităților divergente de poziții, platforma probatorie fiind axată pe declarațiile pro-acuzare ale victimei infracțiunii versus declarațiile pro-apărare ale infractorului (spre exemplu, în cazul infracțiunilor de violență în familie). Și mai dificile, în aspect probatoriu, sunt infracțiunile cu victime copii, săvârșite în absența martorilor, când construcția probatorie pentru aflarea adevărului induce doar accepțiunea agresor versus victima copil (spre exemplu, în cazul abuzurilor sexuale).

În arealul situațiilor descrise supra, la epuizarea mijloacelor de dobândire a probelor în cadrul urmăririi penale, odată ajunși în punctul de adoptare decizională, practicienii au obligația de a soluționa cea mai importantă dilemă: a sista investigațiile sau a trimite cauza penală în instanță. Axiologia judiciară demonstrează că paritatea probatoriuului echivalează cu insuficiența probelor

pentru trimiterea unei cauze penale în instanța de judecată, dar în această situație, în conștiința procurorului, vor „tresări” sentimentele de injustiție, de impotență a ajutorării victimei infracțiunii or, în timp, impunitatea are calitatea de a se transforma într-un generator de încurajare a agresorilor pentru recidivă. Cea de-a doua soluție imprimă îngrijorarea, dacă se va reuși în instanță menținerea capacității martorului copil pe linia principiului aflării adevărului? Vor interveni, sau nu, în timp (de la momentul depunerii declarațiilor la etapa urmăririi penale și până la etapa judiciară) factori, în special subiectivi și/sau emoționali, de natură să modifice viziunea și accețiunea copilului asupra evenimentului infracțional?

Aceste din urmă temeri ale practicienilor, sunt pe bună dreptate justificate or, nu puține au fost cazurile în care divergențele dintre interviurile realizate la etape procesuale distincte, desfășurate în locații diferite și cu participarea unor specialiști cu niveluri de pregătire diferit, au eșuat în aflarea adevărului, iar în consecință, s-a produs discreditarea copilului ca martor în procesul penal.

Considerăm că, punctul de plecare îl va constitui gradul de coroborare a declarațiilor copilului cu proba pro-apărare sau cea pro-acuzare, adică determinantă va fi aprecierea măsurii în care declarația copilului se pliază pe declarația victimei ori a infractorului, astfel completând sau, după caz, consolidându-se puzzle-ul evenimentului infracțional.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod de procedură penală, martorul este persoana care posedă informații cu privire la vreo circumstanță care urmează să fie constatată în cauză. Din punct de vedere procesual, observăm că audierile copiilor martori/victime se realizează fără elemente de oficialitate ale procesului penal or, martorul minor nu depune jurământ (art.481 alin.(2) Cod de procedură penală), iar prin raportare la prevederile art.21 alin.(1) și (2) Cod penal, constatăm că martorii care nu au împlinit vârsta de 16 ani, nu sunt subiecți și nu poartă răspundere penală pentru eventuala săvârșire a infracțiunilor de denunțarea falsă sau plângerea falsă (art.311 Cod penal), declarația mincinoasă, concluzia falsă sau traducerea incorectă (art.312 Cod penal) și refuzul sau eschivarea martorului ori a părții vătămate de a face declarații (art.313 Cod penal).

Art.481 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că, audierea martorului minor se efectuează în condițiile prevăzute în art.105, 109 și 478-480, care se aplică în mod corespunzător. În ceea ce privește victima infracțiunii, în conformitate cu prevederile art.58 alin.(11) Cod de procedură penală, aceasta se audiază în condițiile prevăzute pentru audierea martorului. În mod obligatoriu, victima minoră în vârstă de până la 14 ani este audiată în cauzele penale privind infracțiunile cu caracter sexual, privind traficul de copii sau violența în familie, precum și în alte cazuri în care interesele justiției sau ale minorului o cer, în

condițiile art.110¹. Analiza textului de lege precitat, cu punerea în evidență a noțiunilor „interesele justiției o cer” și „interesele minorului o cer”, induc *sine-qua-non* obligația procurorului/judecătorului de a motiva de ce audierea victimei minore este posibilă în condiții generale.

Evaluând dinamica cadrului legal ce reglementează audierea martorilor minori în procesul penal (n.a. - *în baza normei de trimitere și a victimelor minore*), din perspectivă cronologică, stabilim că prin Legea nr.66/2012, Codul de procedură penală a fost completat cu art.110¹ - Cazurile speciale de audiere a martorului minor [1]. Potrivit redacției inițiale, audierea martorului minor se realiza de către judecătorul de instrucție, prin intermediul specialistului psiholog (psihopedagog). Ulterior, din considerentul lipsei psihopedagogilor, pregătirea profesională precară a acestora pentru corespunderea cerințelor specifice de audiere a minorilor în cadrul proceselor penale, datorită naturii deosebite a stării emoționale a copilului, vulnerabilității acestuia, caracterului foarte delicat al infracțiunilor prevăzute în art.110¹ și complexității generale a unei astfel de proceduri, prin Legea nr.163/2014, norma procedurală menționată a fost completată, fiind extinsă lista profesiilor, reprezentanții cărora pot activa în calitate de persoane care pot efectua nemijlocit audierea minorului, cu condiția că astfel de persoane au fost instruite în modul convenit sau posedă cunoștințe speciale în domeniu [2].

Astfel, cadrul legal în vigoare, detaliază în ce cazuri se realizează audierea martorilor și victimelor minore în condiții speciale, cine sunt participanții la această acțiune de urmărire penală, procedura de realizare a audierii, cum se valorifică probele astfel dobândite.

Participanții la acțiunea de urmărire penală:

a) Persoane care nu sunt interesate în rezultatul procesului penal

Judecătorul de instrucție – judecător abilitat cu atribuții proprii urmăririi penale, inclusiv de audiere a martorilor în condițiile art.109, 110 și 110¹ (*art.6 pct.24) raportat la art.41 pct.6) Cod de procedură penală*). Legea procesual-penală prevede că judecătorul de instrucție este independent în relațiile cu celelalte organe de drept și instanțe judecătorești și își exercită atribuțiile numai în temeiul legii și în cadrul acesteia.

Grefierul – asigură etapa pregătitoare a ședinței, inclusiv citarea părților și participanților în ședința de judecată, și partea procedurală prin întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată și înregistrează declarațiile martorului/părții vătămate minore.

Intervievatorul este persoana invitată într-un proces penal de către organul competent pentru a intermedia audierea minorului victimă/martor al infracțiunii în condițiile art.110¹. Intervievatorii sunt persoane care au studii juridice sau în

domeniul psihologiei, special instruite pentru această sarcină (art.6 pct.19¹) Cod de procedură penală). Este preferabil să fie implicată în rol de intervievator o persoană de același sex cu copilul care urmează a fi audiat. În procesul de audiere a minorului, intervievatorul are statut de specialist și, prin urmare, drepturile și obligațiile acestuia sunt reglementate de art.87 Cod de procedură penală.

Interpretul – persoana desemnată în această calitate de instanța de judecată, care cunoaște limbile necesare pentru interpretarea semnelor celor muți ori surzi, precum și terminologia juridică, nu este interesată în cauza penală și acceptă să participe în această calitate pentru interpretarea, traducerea completă, exactă și la momentul oportun.

Reprezentantul legal al martorului minor (dacă acțiunile lui nu aduc prejudicii intereselor minorului) sau *reprezentantul acestuia* - însoțește martorul minor și asistă la acțiunile procesuale efectuate cu participarea acestuia.

Pedagogul sau psihologul – persoane ce asistă la audierea minorului și veghează asupra respectării drepturilor copilului în procesul penal, cu competențe de a pune întrebări minorului, investită cu dreptul de a face observații în scris referitor la plenitudinea și corectitudinea declarațiilor minorului. Opinăm că includerea pedagogului sau psihologului în lista participanților la audierea martorului/victimei minore este o reminiscență din etapa sovietică, or în condițiile instruirilor specializate de care beneficiază intervievatorul, prezența reprezentantului legal la audiere, această participare (a pedagogului/psihologului) nu mai pare justificată, iar cadrul legal urmează a fi modificat prin excluderea acestui actor procesual.

b) Reprezentanții părții acuzării la audierea martorilor/victimelor minore

Procurorul – este figura procesuală care conduce sau, după caz, exercită urmărirea penală. Procurorul este inițiatorul procedurii în cauză și astfel sesizează judecătorul de instrucție prin demers, fie *ex-officio*, fie la propunerea ofițerului de urmărire penală. În calitate de inițiator al procedurii, va fi primul care adresează întrebări martorului/victimei minore.

Pe platforma instituțională a Procuraturii, s-a edificat un sistem de procurori specializați pentru copiii în contact cu sistemul de justiție, atât copii în conflict cu legea, cât și copii victime/martori ai infracțiunii, instruiți și sensibilizați, și care au obligația de a asigura ca, în fiecare caz, interesul superior al copilului să fie luat în considerație cu prioritate, or acesta din urmă este unul din multiplii indicatori ai Justiției prietenoase copiilor [3].

Ofițerul de urmărire penală - propune procurorului înaintarea în instanța de judecată a demersului în vederea efectuării acțiunii procesuale penale menționate. La decizia procurorului, poate participa la acțiunea de audiere și poate adresa propriile întrebări.

Victima sau partea vătămată – participă la efectuarea acțiunii și poate adresa întrebări martorului minor.

Succesorul părții vătămate, reprezentantul victimei sau părții vătămate – exercită toate drepturile inerente părții vătămate sau victimei infracțiunii sau *reprezentantul legal* al acestora (*în această din urmă situație, când procedura se realizează pentru audierea martorului minor*).

c) *Reprezentanții părții apărării la audierea martorilor/victimelor minore*

Trebuie să ținem cont și de faptul că prin prevederile art.69 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, este instituită obligația de a asigura participarea *apărătorului bănuțului, învinuțului, inculpatului* în procesul de audiere a minorului, în condițiile prevăzute la art.110¹.

Bănuțul, învinuțul, inculpatul – regula este ca aceste persoane să nu participe efectiv la realizarea acțiunii, ele însă, au dreptul să facă ulterior cunoștință cu conținutul procesului-verbal de audiere și a înregistrării audio/video și, după caz, dacă au întrebări suplimentare, să ceară o audiere suplimentară a martorului/ victimei minore.

Procedura audierii martorului/victimei în condiții speciale

Așa cum am menționat *supra*, inițiatorul acestei proceduri este procurorul care conduce sau, după caz, exercită urmărirea penală.

Se interzice categoric participanților la procesul de audiere a copilului victimă/martor al infracțiunii: să exercite asupra copilului presiuni, intimidări sau violențe de orice fel; să impună copilului propriile principii sau valori; să convingă copilul de vinovăția sau nevinovăția sa; să convingă copilul de realitatea altor situații decât de cele constatate sau percepute de el.

În altă ordine de idei, indiscutabil că, reușita unei audieri a martorului/ victimei minore, este condiționată în mare măsură de abilitățile intervievatorului, de felul în care acesta va construi punțile pentru asigurarea contactului psihologic cu minorul, de felul în care va reuși să-i explice care sunt așteptările de la el. O ambianță distinsă și crearea unui mediu de încredere pentru copil, reprezintă doar un prim pas spre asigurarea reușitei unei acțiuni.

Spre deosebire de făptuitorii majori, minorii necesită a fi audiați cu prioritate și celeritate, la cel mai scurt timp de la comiterea infracțiunii, deoarece conștientizarea faptelor este percepută la un nivel mai mic decât la majori, și în măsura în care detaliile nu i-au impresionat sau emoționat, deoarece se încadrează într-un domeniu necunoscut sau mai puțin cunoscut minorilor, repede se vor șterge din memoria lor. Mai mult, intrând într-o atmosferă nouă pentru ei, minorii vor fi impresionați de aceste noi realități, uitându-le pe cele vechi. Trecând la noi realități, fiind influențați, impresionați sau emoționați de ele, coroborat cu influențabilitatea și sugestibilitatea ridicată a acestora datorită vârstei, neintenționat își vor schimba

declarațiile, în raport cu noile percepții sau reieșind din discuțiile mai recente pe care le-au avut cu diferite persoane, după comiterea faptei [4]. Este bine cunoscută tendința copiilor de a denatura anumite chestiuni/circumstanțe. Copilului trebuie să i se explice punctual că răspunsurile sale trebuie să fie cât mai aproape de ce a văzut sau auzit. Este greșit ca declarațiile copilului să constituie reflecții sau concluzii. Din acest considerent, din punct de vedere tactic, intervievatorul trebuie să admită sau, după caz, să reformuleze întrebările participanților, astfel încât acestea, preponderent să fie de tip închis, astfel încât minorul să poată răspunde cu „da” sau „nu”.

Este necesar de subliniat că în încăperea pentru audierea copilului se pot afla doar copilul și intervievatorul. Este de preferat ca intervievatorul să fie o persoană de același sex cu minorul care urmează să fie audiat în condiții speciale. Toți ceilalți participanți trebuie să se afle în încăperea pentru vizualizare.

Așa cum insistam la începutul cercetării, deși fără valoare dinainte stabilită, în prezentul studiu, abordăm și situația în care proba obținută prin intervievarea martorului/victimei copil, se ancorează la categoria de probă „determinantă pentru condamnare”.

Teoriile și practicile utilizate de procurori în materie de reprezentare a acuzării în numele statului în instanțele de judecată, au statuat, la nivel de principiu, asupra consecințelor pe care le comportă într-un proces probele discreditate. Or, partea apărării, la fundamentarea pledoariei în etapa dezbaterilor judiciare, ori de câte ori va reuși să discrediteze pe parcursul cercetării judecătorești, chiar și o singură probă a acuzării, nu va ezita să inducă judecătorului de caz opinia că, inclusiv celelalte probe ale părții acuzării, au fost dobândite de aceeași manieră, identică ca și proba discreditată [5] și, pe cale de consecință, va cere excluderea lor din arealul probelor pro-acuzare.

Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței CtEDO, condamnarea de către o instanță, fără ca judecătorul de caz să cerceteze nemijlocit proba determinantă („în măsură să fie hotărâtoare sau convingătoare”) [6], echivalează cu încălcarea dreptului la un proces echitabil. Înțelegem că, legiuitorul a reglementat situația că bănuitul, învinuitul, inculpatul, după luarea cunoștinței cu procesul-verbal de audiere a martorului/victimei minore și a înregistrărilor audio/video, dacă are întrebări suplimentare, poate cere audierea acestuia din urmă [7]. Considerăm că, formulând cererea de audiere suplimentară a martorului/victimei minore, pentru a nu o asimila unui moft sau unui exercițiu de abuz de drept procesual din partea bănuितului, învinuitului sau inculpatului, procurorii au obligația de a examina aceste întrebări din perspectiva faptului dacă acestea nu sunt repetate, ori dacă în cadrul acțiunii deja realizate minorul a formulat răspunsuri la preținsele întrebări suplimentare. Dacă va accepta lista întrebărilor suplimentare formulate de bănuitul,

învinuit, inculpat, procurorul va iniția procedura prin sesizarea cu demers a judecătorului de instrucție, iar în cazul în care va constata caracterul repetitiv al întrebărilor, va adopta o ordonanță de respingere a cererii. De menționat că refuzul procurorului va putea fi contestat la judecătorul de instrucție.

Cum se va proceda în situația în care, după audierea martorului/victimei în condiții speciale în faza urmăririi penale, în fază judiciară, inculpatul își va schimba apărătorul și, acesta din urmă, va solicita instanței de fond recercetarea probei? Va fi sau nu va fi admis un asemenea demers al părții apărării? În această speță regăsim o dualitate a jurisprudenței CtEDO, pe de o parte, proba anterioară este asigurată prin principiul interesului superior al copilului și principiul neadmiterii revictimizării copilului prin audieri repetate [8], iar pe de altă parte, suntem în prezența obligativității de a cerceta nemijlocit și în contradictoriu proba acuzatorie determinantă, care subscie dreptului la apărare. Aparent, acest din urmă criteriu va trebui pus în aplicare, urmând să aibă loc o audiere suplimentară (n.a. – *nu repetată*) a martorului/victimă copil, realizată în condiții de maximă diligență. Or, Curtea Europeană a hotărât că, dreptul unei persoane de a se apăra nu prevede un drept nelimitat de a folosi orice argumente în apărare (*a se vedea, mutatis mutandis, Brandstetter împotriva Austriei, 28 august 1991, pct. 52, seria A nr. 211*). Astfel, din moment ce o confruntare directă între persoanele inculpate pentru infracțiuni de violență sexuală și presupusele lor victime implică riscul de a le traumatiza și mai mult pe acestea din urmă, în opinia Curții, necesitatea audierii în contradictoriu în persoană a victimei de către pârât (n.a. – partea apărării) trebuie să fie evaluată foarte atent de instanțele naționale, cu atât mai mult cu cât întrebările au un caracter mai intim [8, §106].

Și cadrul legal național adoptat admite aplicabilitatea excepțională a acestui principiu or, potrivit art.371 alin.(1¹) Cod de procedură penală, martorul minor va trebui să dea declarații în ședința de judecată, dacă instanța de judecată va considera necesar acest lucru reieșind din circumstanțele cauzei. Observăm deci că, decizia de audiere a martorului minor în etapa cercetării judecătorești, după audierea prealabilă în condițiile art.110¹ Cod de procedură penală, aparține exclusiv președintelui ședinței de judecată. Considerăm că, odată admisă această cerere a părții apărării, deși legea națională nu distinge, acordând eficiență principiului subsidiarității, judecătorul ar trebui să vegheze ca la audierea martorului minor, dar în special a victimei minore, să nu fie obligat să răspundă la întrebările la care au fost formulate răspunsuri în cadrul primei audieri (n.a. - *chiar dacă acestea ar putea fi catalogate de partea care le adresează drept „întrebări de concretizare”*). Mai mult ca atât, garanțiile procesului echitabil, obligă judecătorul în spețe de acest fel să exercite un rol activ, în sensul de a exclude întrebările umiltoare și/sau ofensatoare, și/sau sugestive, astfel încât să

asigure un echilibru între interesele concurente ale părților, iar în particular, un confort adecvat depunerii unei mărturii de către o victimă minoră.

La audierea suplimentară a copilului victimă/martor al infracțiunii, este binevenit ca judecătorul să asigure cu preferință participarea aceluiași intervievator care a participat la audierea inițială și care are deja stabilit contactul psihologic necesar cu minorul și a câștigat încrederea acestuia.

Este cunoscut că, cu anumite excepții prevăzute de lege (n.a. – *declarațiile martorilor/victimelor minore făcute în condiții speciale nu fac parte din rândul acestor excepții*), materialele urmăririi penale sunt confidențiale până la terminarea acesteia. Pentru a nu prejudicia urmărirea penală, judecătorul de instrucție, va trebui să avertizeze participanții la acțiunea de audiere despre eventuala răspundere pe care o pot purta pentru divulgarea datelor urmăririi penale (*art.315 Cod penal*) luând o declarație în scris că au fost prevenite în acest sens.

Concluzie:

Cadrul legal național ce reglementează procedura de audiere, în cadrul urmăririi penale, a martorilor/victimelor minore, a evoluat semnificativ prin crearea mecanismelor ce prioritizează interesul superior al copilului. În pofida acestui fapt, ținând cont de standardele și mecanismele de protecție promovate de organismele internaționale de resort, considerăm că acestea pot fi îmbunătățite, iar reușita este condiționată întâi de toate de calificarea factorului uman or, prin instruire calitativă, se poate ajunge la perfecționarea procedurilor și asigurarea unui echilibru între principiile procesului penal: pe de o parte, procesul echitabil, iar pe de altă parte, interesul superior al copilului.

Recomandări:

Propuneri de *lege ferenda* pentru Codul de procedură penală:

- includerea în Capitolul II al Titlului I din Partea generală a *principiului asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului*, așa cum acesta este definit în articolul 4 din Legea nr. 299/2018 privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant și articolul 3 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separași de părinți.
- excluderea participării pedagogului/psihologului de la acțiunea de audiere în condiții speciale a martorului/victimei minore.
- modificarea redacției art.371 alin.(1¹) Cod de procedură penală, or chestiunea audierii în ședințele de judecată a martorului/victimei minore, după realizarea în prealabil a audierii în condiții speciale, să se poată dispune doar pentru adresarea unor întrebări suplimentare, inițiatorul audierii având obligația de a motiva circumstanțele pe care urmează să le dovedească prin audierea suplimentară. Audierea minorului/victimei minore asupra aceluiași fapte și circumstanțe (repetată) să fie prohibită.

Referințe:

1. Proiectul legii pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova (art.6, 7, 30, ș.a.). [Accesat: 26.08.2022] Disponibil: <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/989/language/ro-RO/Default.aspx>
2. Notă informativă la proiectul de lege. [Accesat: 26.08.2022] Disponibil: www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/989/language/ro-RO/Default.aspx
3. Pct.3 al ordinului Procurorului General nr.808-p din 07.09.2010 „Privind sarcinile procuraturii în domeniul protecției drepturilor copilului și îndeplinirii justiției pentru minori”.
4. PUICA, V. Justiția juvenilă: Îndrumar pentru judecători și procurori, Chișinău, 2014, p.32.
5. CANȚER, O. Audierea martorului: Îndrumar pentru avocați, Chișinău, 2013, p.25
6. Hotărârea CtEDO, Marea cameră, din 15.12.2011 în cauza *Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit*, §116. [Accesat: 26.08.2022] Disponibil: <http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/cedo/Al-Khawaja-si-Taheri-impotriva-Regatului-Unit.pdf>
7. Hotărârea CtEDO din 02.07.2002 în cauza *SN împotriva Suediei*, §43-53, [Accesat: 26.08.2022] Disponibil: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER","DECISIONS"\],"kupdate":\["2002-07-02T00:00:00.0Z","2002-07-02T00:00:00.0Z"\],"itemid":\["001-60564"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)
8. Hotărârea CtEDO din 28.05.2015 în cauza *Y împotriva Sloveniei*, §110-116, [Accesat: 26.08.2022] Disponibil: <http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/cedo/Y-impotriva-Sloveniei.pdf>

